

РЕШЕНИЕ

№ 8985

гр. София, 30.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 64 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МИРОСЛАВА П. ИЛЕВА

при участието на секретаря ПЕТЯ ЦВ. СЛАВОВА
като разгледа докладваното от МИРОСЛАВА П. ИЛЕВА Гражданско дело № 20221110135910 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.124 и сл., вр. чл.310, ал.2 ГПК.

А. С. С. е предявил срещу Кооперация „Национална потребителна кооперация на слепите в България“ (НПКСБ) искове по чл. 128, т. 2 КТ и чл.245, ал.2 ЗЗД за сумата от 12000 лева – неизплатен остатък от дължимо трудово възнаграждение за периода от 01.12.2021г. до 04.07.2022г., ведно със законната лихва от 04.07.2022г. (дата на подаване на исковата молба) до окончателно плащане, както и за сумата от 642 лева - обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за периода 01.12.2021г. – 03.07.2022г.

В исковата молба са изложени твърдения, че между страните съществува валидно трудово правоотношение по силата на договор за управление и контрол от 13.06.2016г. в качеството на ищеца на контролър и председател на Контролния съвет на ответната кооперация. Така възникналото трудово правоотношение било продължено при същите договорни клаузи с анекс от 12.05.2020г. Съгласно чл.1 от посочения договор между страните било договорено месечно трудово възнаграждение в размер на три средно месечни заплати в кооперацията и по 10 лева за всяко участие в заседание на управителния и контролния съвет. Начисленото и изплатеното трудово възнаграждение за м.11.2021г. било в размер на 2622,28 лева. На 01.12.2021г. в противоречие с нормата на чл.118, ал.1 КТ, с протоколно решение № 61/14.01.2022г. Управителния съвет на НПКСБ намалил трудовото възнаграждение на ищеца от три на една средна работна заплата в НПКСБ, считано от 01.12.2021г. Поддържа, че договорите за възлагане на управление и контрол са приравнени на трудови и за тях приложими са разпоредбите на КТ. Поради изразено недоволство спрямо дейността на ищеца като контролър Управителният съвет без всякакво основание едностранно изменил трудовото правоотношение с ищеца, като драстично намалил неговото възнаграждение. При това претендира разликата между дължимия размер на възнаграждението и неправомерно намаления размер на трудовото възнаграждение, която разлика възлиза на сумата от 1714 лева месечно, считано от 01.12.2021г. до завеждане на исковата молба.

Ответникът е подал отговор на исковата молба в срока по чл.131 ГПК, с който

оспорва иска. Възражава, че сключеният между страните договор за управление и контрол не е приравнен на трудов, а се определя като граждански договор – разновидност на договор за поръчка. При това неприложима била нормата на чл.118 КТ относно дължимото възнаграждение. Навежда довод, че дължимостта на възнаграждение по всеки граждански договор, вкл. и договор за управление и контрол, е обвързано с постигане на определен резултат от довереника. С позоваване на нормата на чл.265, ал.1, про.2, изр.2 ЗЗД обосновава, че причина за намаляване на възнаграждението на ищеца е договорно неизпълнение от негова страна – непровеждане на задължителните за Контролния съвет заседания, неизготвяне на изискуемите за такива мероприятия покани, материали, протоколи, липса на изготвени ежегодни планове за работа. Ищецът не действал в интерес на кооперацията, като същият показвал грубо неизпълнение на задълженията си по сключения договор за управление и контрол. Поддържа, че Управителният съвет е компетентен да определя, съответно и да намалява възнаграждението на ищеца в качеството му на председател на Контролния съвет на кооперацията съгласно чл.21 ЗК и предвид това, че посоченото правомощие не е от изключителна компетентност на Общото събрание. Оспорва иска и по размер. Навежда и довод, че със заявление – декларация от 16.04.2022г. ищецът е подал оставка като председател на Контролния съвет и е изразил желание да му бъдат върнати направените и изискуеми съгласно ЗК гаранционни вноски, което негово желание било удовлетворено.

Софийският районен съд, след като взе предвид предявените искове, възраженията срещу тях и доказателствата по делото, намира следното:

В тежест на ищеца е да докаже, че през процесния период страните са били в трудово правоотношение, както и уговорения размер на трудово възнаграждение през процесния период.

От представения договор за управление и контрол от 13.06.2016г. се установява, че ответникът – Кооперация „Национална потребителна кооперация на слепите в България“ (НПКСБ), на основание решение на Управителния съвет – протокол №1, т.2/10.06.2016г., е възложил на ищеца в качеството му на председател на Контролния съвет на кооперацията, а последният е приел да управлява и представлява кооперацията в съответствие с действащата нормативна уредба, Устава на кооперацията, решенията на Общото събрание и клаузите от договора. Възнаграждението на ищеца е определено в договора в размер на три средни работни заплати за съответния месец и по 10 лева за всяко участие в заседание на УС/КС – чл.1 от договора. Срокът на договора е 4 години, считано от 14.05.2016г. Съгласно анекс от 12.05.2020г. действието на договора за управление и контрол е продължено при същите условия до избирането на председател на Контролния съвет на ответната кооперация.

По делото няма събрани доказателства преди крайната дата на процесния период, която съвпада със завеждане на делото – 04.07.2022г., ищецът да е загубил качеството си на председател на Контролния съвет. Без значение в тази връзка е подаденото от ищеца и прието като доказателство заявление от 19.04.2022г., с което във връзка с посоченото от ищеца, че мандатът му е приключил на 16.04.2022г. е поискал да му бъдат възстановени депозираните гаранционни вноски поради спешна възникнала необходимост от средства за лечението му. Не може да се приеме, че с посоченото заявление е подадена молба за освобождаване от заеманата длъжност, нито са представени доказателства до датата на завеждане на делото да е избран нов председател на Контролния съвет. При това съдът приема за установено по делото, че през процесния период ищецът е бил председател на Контролния съвет на ответната кооперация.

Страните спорят за характера на правоотношението между ищеца в качеството му на председател на Контролния съвет и ответната кооперация. Ищецът твърди, че между страните е възникнало трудово правоотношение, а ответникът възражава, че правоотношението има характер на договор за поръчка по смисъла на чл.280 и сл. ЗЗД. В

конкретния случай не се доказва твърдението на ищеца, че между него и кооперацията е възникнало трудово правоотношение. Членовете на Контролния съвет на кооперацията се избират от Общото събрание (чл.15, ал.4, т.2 ЗК), а Контролният съвет избира от състава си председател (чл.27, ал.1, изр.2 ЗК). Следователно длъжността на ищеца се заема въз основа на избор, но случаите, в които изборът е основание за възникване на трудово правоотношение, са изрично установени в нормата на чл.83, ал.1 КТ – това са длъжности, които са установени в закон, в акт на Министерския съвет или в устав. В конкретния случай нито в Закона за кооперациите, нито в акт на МС е предвидено да възниква трудово правоотношение въз основа на избора на заеманата от ищеца длъжност. Недоказано е и в Устава на ответната кооперация да е предвидено, че между председателя на Контролния съвет и кооперацията възниква трудово правоотношение. В този смисъл са решение № 268/15.10.2013г. по гр.д. № 1301/2012г. на ВКС, IV отделение, ГК и определение № 315 от 27.04.2022 г. на ВКС по гр. д. № 4264/2021 г., IV г. о., ГК, в които е разгледан сходен казус, а именно относно характера на правоотношението между кооперацията и нейния председател, като даденото разрешение е относимо и към настоящия случай относно правоотношението между председателя на Контролния съвет и кооперацията. Предвид изложеното съдът приема, че през процесния период между ищеца като председател на Контролния съвет и ответната кооперация не е съществувало трудово правоотношение. Правоотношението между страните носи съществените характеристики на договор за поръчка по чл.280 и сл. ЗЗД. При това неприложима в отношенията между страните е въведената в защита на работника/служителя забрана за едностранно намаляване на възнаграждението по арг. на чл.118, ал.1 и ал.3 КТ.

В случая предмет на главния иск е заплащане на разликата между първоначално уговорения в договора за управление и контрол размер на възнаграждението и неговия намален размер с приетото решение на Управителния съвет на ответната кооперация, обективизирано в протокол № 61/14.01.2022г., приет като доказателство по делото, с което възнаграждението на ищеца е намалено на една средна работна заплата в кооперацията, считано от 01.12.2021г. Доколкото между страните не е възникнало трудово правоотношение, защитата на ответника срещу решения на органи на кооперацията се провежда по специално предвидения ред на чл.58 и сл. ЗК – това следва и от Тълкувателно решение № 4 от 5.04.2006 г. на ВКС по т. д. № 4/2005 г., ОСГК и ОСТК. При това спор за законосъобразността на решението на Управителния съвет от 14.01.2022г. за намаляване на възнаграждението на ищеца не може да бъде решен в настоящото производство, което въз основа на изложените твърдения и формулирания в исковата молба петитум има за предмет права, произтичащи от трудово правоотношение.

Предвид изложеното искът за дължим и непогА. остатък от трудово правоотношение е неоснователен и следва да се отхвърли. Този изход на делото по отношение на иска за главното вземане обосновава неоснователност и на иска за акцесорното вземане, който също следва да се отхвърли.

По разноските:

Предвид изхода на делото право на разноски има само ответникът, на който следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в минимален размер от 100 лева съгласно чл.78, ал.8 ГПК, вр. чл.25, ал.1 НЗПП поради това, че разглеждането на делото е приключило в едно съдебно заседание и делото не се отличава с висока правна и фактическа сложност в сравнение с други дела със сходен предмет.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от А. С. С., ЕГН *****, съдебен адрес : гр. С**, кантора 22 – адв. М. А., срещу Кооперация „Национална потребителна кооперация на слепите в България“, ЕИК 000627259, със седалище и адрес на управление : гр. С**, икове по чл.128, т.2 КТ и чл.245, ал.2 ЗЗД за сумата от 12000 лева – неизплатен остатък от дължимо трудово възнаграждение за периода от 01.12.2021г. до 04.07.2022г., ведно със законната лихва от 04.07.2022г. (дата на подаване на исковата молба) до окончателно плащане, както и за сумата от 642 лева - обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за периода 01.12.2021г. – 03.07.2022г.

ОСЪЖДА А. С. С., ЕГН *****, съдебен адрес : гр. С**, кантора 22 – адв. М. А., да плати на Кооперация „Национална потребителна кооперация на слепите в България“, ЕИК 000627259, със седалище и адрес на управление : гр. С**, на основание чл.78, ал.3 ГПК сумата от 100 лева – разноски.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____